

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

19 09 20 22 р.

м. Київ

№ П25

Про затвердження стандарту вищої освіти
зі спеціальності 031 Релігієзнавство для
третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти

На виконання частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 року № 584),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 031 Релігієзнавство галузі знань 03 Гуманітарні науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що додається.

2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2022/2023 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Вітренка А.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Міністерства
освіти і науки України

від « 19 » 09 2022 р. № 225

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Третій (освітньо-науковий) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

03 Гуманітарні науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

031 Релігієзнавство
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2022**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (далі – Стандарт) галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 031 Релігієзнавство.

Затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від «___» ___ 2022 р. № ___.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 031 Релігієзнавство Науково-методичної комісії № 3 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Харьковченко Євген Анатолійович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (голова підкомісії);

Марченко Олексій Васильович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та релігієзнавства Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (заступник голови підкомісії);

Борейко Юрій Григорович – доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії та релігієзнавства Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (секретар підкомісії);

Головащенко Сергій Іванович – доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії та релігієзнавства Національного університету «Києво-Могилянська академія»;

Шевцов Сергій Вікторович – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Лагодич Микола Миколайович – кандидат наук із богослов'я, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 031 Релігієзнавство Науково-методичної комісії № 3 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 3 від 27.11.2019 р.

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 8 від 26.05.2020 р.

Фахову експертизу проводили:

Бондаренко Віктор Дмитрович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри богослов'я та релігієзнавства Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;

Саух Петро Юрійович - доктор філософських наук, професор, академік-секретар Відділення вищої освіти Національної академії педагогічних наук України;

Филипович Людмила Олександрівна – доктор філософських наук, професор

Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України.

Методичну експертизу проводили:

Бахрушин Володимир Євгенович – доктор фізико-математичних наук, професор, професор кафедри системного аналізу та обчислювальної математики Національного університету «Запорізька політехніка»

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 031 Релігієзнавство Науково-методичної комісії № 3 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 4 від 07.07.2022 р.).

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 13 від 30.08.2022 р.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	031 Релігієзнавство
Форми здобуття освіти	Очна (денна), заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з релігієзнавства
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 031 Релігієзнавство
Опис предметної області	<i>Об'єктом вивчення та професійної діяльності є:</i> феномен релігії, його вплив на суспільство, людину та різні сфери життєдіяльності. <i>Цілі навчання</i> – набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері релігієзнавства, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. <i>Теоретичний зміст предметної області</i> становить система базових понять, концепцій, теорій релігієзнавства, релігійні феномени та їх закономірності. <i>Методи, методики, технології:</i> загальнонаукові, релігієзнавчі, статистичні методи дослідження релігії, сучасні цифрові технології. <i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення.
Академічні права випускників	Право здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра.

Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній ступінь вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та здобуття нею результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 031 Релігієзнавство для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Освітньо-наукова програма складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

V Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері релігієзнавства, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми релігієзнавства на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері релігієзнавства, враховувати соціальні, етичні, економічні та правові аспекти при розв'язанні цих проблем, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК2. Здатність аналізувати релігійні процеси та явища з позицій фундаментальних релігієзнавчих принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

	СК3. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері релігієзнавства та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у фахових наукових виданнях з релігієзнавства та суміжних галузей. СК4. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень. СК5. Здатність здійснювати комплексні інноваційні проекти в сфері релігієзнавства та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, захищати інтелектуальну власність; лідерство під час їх реалізації. СК6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері релігієзнавства та на межі предметних областей у закладах вищої освіти. СК7. Здатність до навчання впродовж життя, безперервного саморозвитку та самовдосконалення. СК8. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

VI Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання

1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з релігієзнавства і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

2. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з релігієзнавства та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

3. Глибоко розуміти загальні принципи та методи релігієзнавства, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері релігієзнавства та у викладацькій практиці. Використовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

4. Розробляти моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері

релігієзнавства та з дотичних міждисциплінарних напрямів.

5. Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні цифрові технології, методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері релігієзнавства та з дотичних міждисциплінарних напрямів

6. Ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити існуюче та отримати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати наукові та технологічні проблеми релігієзнавства з врахуванням соціальних, економічних, етичних та правових аспектів.

7. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формах, ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою, в тому числі міжнародною, для розв'язання різноманітних фахових завдань у галузі релігієзнавства та міждисциплінарних досліджень, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

8. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері релігієзнавства, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

9. Аналізувати та оцінювати стан і тенденції розвитку релігієзнавства, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у сфері релігієзнавства та у викладацькій практиці.

10.Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і моделювання, наявні літературні дані та інформаційні джерела.

11.Приймати ефективні та соціально відповідальні рішення з питань наукової, інноваційної та викладацької діяльності у сфері релігієзнавства.

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері релігієзнавства або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

VIII Вимоги до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм

Для міждисциплінарних освітньо-наукових програм для зазначення спеціальності 031 Релігієзнавство в освітній кваліфікації необхідно забезпечити набуття здобувачами рівня вищої освіти не менш 50% компетентностей та здобуття ними не менш 50% результатів навчання, визначених цим стандартом, які у сукупності з іншими вимогами освітньої програми забезпечують набуття визначеної цим стандартом інтегральної компетентності.

IX Вимоги професійних стандартів за їх наявності

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Професійного стандарту не існує
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю Професійного стандарту	

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155/2019>;
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 № 341) - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>;
5. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;

6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;

7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 р. № 128 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21>;

8. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;

9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23 березня 2016 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>;

10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>;

11. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» № 128 від 01.02.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21>;

12. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 031 "Релігієзнавство" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>;

13. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 031 "Релігієзнавство" для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>.

Генеральний директор директорату фахової передвищої, вищої освіти

Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 031 Релігієзнавство стосовно:

- обсягу освітніх програм для здобуття освітнього ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 031 Релігієзнавство;
- рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою;
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм.

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, а таблиця 2 – відповідність результатів навчання та компетентностей.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей та результатів навчання. Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання.

Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Рекомендовані джерела

1. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): <https://www.datenportal.bmbf.de/portal/en/G294.html#:~:text=ISCED%20was%20developed%20by%20UNESCO,facilitating%20national%20and%20international%20comparisons>.
2. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf;
3. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and CrossBorder Mobility. URL: http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EQF_Brochure.pdf;
4. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area.;
5. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). [Режим доступу: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf] ;

6. Higher Education in the World 8 - Special issue. New Visions for Higher Education towards 2030. Barcelona, GUNi, May 2022. URL: https://www.guninetwork.org/files/guni_heiw_8_complete_-_new_visions_for_higher_education_towards_2030_1.pdf
7. TUNING Educational Structures in Europe (Проект Європейської Комісії "Налаштування освітніх систем в Європі (для ознайомлення з прикладами стандартів та вимог до компетеностей для різних предметних областей) <http://www.ehea.info/cid101886/tuning-educational-structures-europe.html> .
8. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя. – Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. – URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>
9. Бахрушин В.Є. Проблеми розроблення стандартів третього рівня вищої освіти в Україні. Освітня аналітика України. 2021. № 4(15). С. 46-59. (Тільки для стандартів 3 рівня): chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/EAU_415_2021-full.pdf.
10. Бахрушин В.Є. Стандартизація вимог до вищої освіти, як інструмент забезпечення якості вищої освіти: рівні вищої освіти та предметні області. Освітня аналітика України. 2020. № 2(9). С. 50–66.: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/4_Bakhrushin_29_2020_50_66.pdf.
11. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – URL: <https://iepor.org.ua/edu-docs/rashkevych-yu-2014.html>
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. – URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей та результатів навчання дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння/навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність та автономія АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.	+	+	+	
ЗК3. Здатність розробляти проекти та управляти ними.	+	+	+	+
ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми релігієзнавства на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.	+	+	+	+
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері релігієзнавства, враховувати соціальні, етичні, економічні та правові аспекти при розв'язанні цих проблем, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.	+	+		+

СК2. Здатність аналізувати релігійні процеси та явища з позицій фундаментальних релігієзнавчих принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.	+	+		+
СК3.Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері релігієзнавства та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з релігієзнавства та суміжних галузей.	+	+		+
СК4. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень.	+	+	+	
СК5.Здатність здійснювати комплексні інноваційні проекти в сфері релігієзнавства та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, захищати інтелектуальну власність; лідерство під час їх реалізації.	+	+	+	+
СК6.Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері релігієзнавства та на межі предметних областей у закладах вищої освіти.	+	+	+	+
СК7. Здатність до навчання впродовж життя, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.	+	+		+
СК8. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.	+	+	+	

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	ЗК1	ЗК2	ЗК3	Зк4	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8
РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з релігієзнавства і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	+	+			+				+	+		+
РН2. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з релігієзнавства та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	+	+	+			+		+				+
РН3. Глибоко розуміти загальні принципи та методи релігієзнавства, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері релігієзнавства та у викладацькій практиці. Використовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	+	+	+				+	+	+			+
РН4. Розробляти моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері релігієзнавства та з дотичних міждисциплінарних напрямів.	+	+			+	+			+		+	
РН5. Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні цифрові технології, методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері релігієзнавства та з дотичних міждисциплінарних напрямів	+			+					+	+		+
РН6. Ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити існуюче та отримати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати наукові та технологічні проблеми релігієзнавства з врахуванням соціальних, економічних, етичних та правових аспектів.	+			+				+	+		+	
РН7. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формах, ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою, в тому числі міжнародною, для		+		+					+	+	+	

розв'язання різноманітних фахових завдань у галузі релігієзнавства та міждисциплінарних досліджень, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.												
РН8. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері релігієзнавства, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.	+		+	+	+		+					+
РН9. Аналізувати та оцінювати стан і тенденції розвитку релігієзнавства, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у сфері релігієзнавства та у викладацькій практиці.	+			+	+	+		+		+	+	
РН10. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і моделювання, наявні літературні дані та інформаційні джерела.	+		+	+	+	+		+			+	+
РН11. Приймати ефективні та соціально відповідальні рішення з питань наукової, інноваційної та викладацької діяльності у сфері релігієзнавства.			+	+	+		+	+	+	+		+